КОМИТЕТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ
КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ
МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН
САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

23.12.2024 № 708-П

Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча эзләп табылган «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертү, мәдәни мирас объектының сак предметын билгеләү, чикләрен раслау турында

2002 нче елның 25 нче июнендә гамәлгә кергән 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләр) турында»гы Федераль законы, 2005 нче елның 1 нче апрелендә гамәлгә кергән 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында»гы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2024 елның 15 нче ноябренә караган уңай бәяләмәсенә нигезләнеп боерам:

1. Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча эзләп табылган «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел (объект төре - һәйкәл) төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Әлеге боерыкка караган 1 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы,

Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка караган 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметын расларга.

4. Мәдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә, күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне, күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

5. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
23 нче декабрендәге 708-П
номерлы боерыгына
караган 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты **территориясе чикләре**

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең картасы (схемасы)

Масштабы 1:500

Шартлы билгеләр:

	- мәдәни мирас объекты территориясе чиге
• 1	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең борылыш нокталары
	- региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты
	- Бөгелмә шәһәренең Иске православие зираты
	- Бөгелмә шәһәренең мәдәният һәм ял паркы
	- БДКМР белешмәләре буенча җир кишәрлекләре чикләре
16:46:030102:125	- җир кишәрлегенең кадастр номеры

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең
текст тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәге урыннардан уза:

Чикнең узу урыны		Чикнең узу урынының тасвирламасы
ноктадан	ноктадан	
1	2	координаталары 337418.99; 2348486.89 булган 1 ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә, 12,45 м озынлыгында 2 ноктага кадәр;
2	3	2 нче ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә, 12,34 м озынлыгында 3 нче ноктага кадәр;
3	4	3 нче ноктадан төньяк-көнбатыш юнәлештә, 12,44 м озынлыгында 4 нче ноктага кадәр;
4	1	4 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә,12,26 м озынлыгында 1 нче ноктага кадәр.

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең

характерлы нокталар таблицасы

№ точки	Җирле координаталар системасында характерлы нокталарның координаталары (ҖКС-16)	
	X	Y
1	337418.99	2348486.89
2	337409.76	2348495.24
3	337401.53	2348486.04
4	337410.81	2348477.75
1	337418.99	2348486.89

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
23 нче декабрендәге 708-П
номерлы боерыгына
караган 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының
сак предметы

1. Бинаның урнашу урыны-Иске православие зираты территориясендә.
2. Часовняның күләм-киңлек композициясе, почмаклары кыекланган планда бер катлы квадрат часовняның аскы ярусын үз эченә ала, чатыр белән тәмамлана, аның башында тәреле шлемсыман башлык тора, түбәдәге кәрнизләр буенча биеклек билгеләрен дә кертеп.
3. Түбә, аның конструкциясе, конфигурациясе, түбә япмасының характеры, главканың тарихи силуэт характеристикалары, шул исәптән түбә очында һәм тәре асты алмасында биеклек билгеләре.
4. Часовня фасадларының композицион чишелеше һәм архитектур-сәнгати бизәлеше, урнашуын, үлчәмен, формасын да кертеп, ишек өстендә тәре рәвешендәге өске өлеше булган аркалы куышның керү уемын бизәү, тәрәзә уемнарын һәм часовняның барлык кырыйларын аркалы куышлар белән бизәү; кырыйларның аскы өлешен эчкә таба түгәрәкләнгән турыпочмаклы куышлар белән бизәү, диварларның киң кырлары өстендә кильсыман түгәлләүләр, җәяле фронтоннар, часовня күләменең кыек почмаклары өстендә розеткалы аттик стенасының турыпочмаклы бизәлгән куышлары, диварларның киң кырыйлары буйлап часовняның профильле кәрнизен беркетүче профильле яссы капительле пилястралар; цокольнең аскы кырын кирпеч валик белән бизәү.
5. Фасад өслеген бизәү материалы: кәрнизне ак таштан бизәгән штукатурланмаган кирпеч, нигезнең киң кырыйлары өстендә аттик стенада җәяле фронтон, аттик стенасы нигезенең кыек почмаклары өстендә розеткалы турыпочмаклы куышлар, капительле пилястр, ишек өстендә тәре рәвешендә өске ягы, аркалы куышлар, керү уемнары һәм тәрәзә уемнары ак таштан рамланган.
6. Капиталь диварлар, аларның конструкцияләре һәм материалы. Фасадларның колористик чишелеше (кызыл кирпеч, ак таш).
7. Ишек һәм тәрәзә уемнарының урнашу урыны. Ишек һәм тәрәзә уемнарының столяр тутыру материалы.
8. Капиталь диварлар чикләрендәге часовня интерьерларының пространство-планлаштыру структурасы.
9. Интерьерның архитектур-сәнгати бизәлеше: гөмбәзле түшәм, аркалы тәрәзә куышлары, тәрәзә куышлары өстендә ай рәвешендәге кашлар.

* Сак предметы комплекслы һәм фәнни тикшеренүләр, реставрация эшләре нәтиҗәләре буенча үзгәртелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Кызылармия урамы, Иске православие зираты адресы буенча урнашкан «Барлык хәсрәтләнүчеләр шатлыгы «Изге Ана часовнясы», 1875 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметы таблицасы

№	Сак предметы	Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар
1.	Бинаның урнашу урыны-Иске православие зираты территориясендә.	 Шартлы билгеләр: - мәдәни мирас объекты 1 нче рәсем. Объектның урнашу урыны 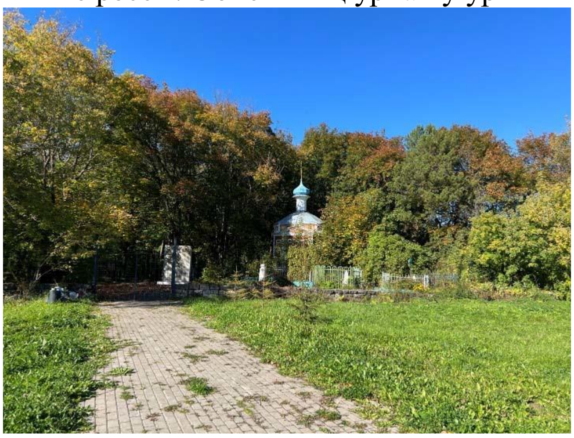 2 нче рәсем. Гомуми күренеш
2.	Часовняның күләм-киңлек композициясе, почмаклары кыекланган планда бер катлы квадрат часовняның аскы ярусын үз эченә ала, чатыр белән тәмамлана, аның башында тәреле шлемсыман башлык тора, түбәдәге кәрнизләр буенча биеклек билгеләрен дә кертеп.	 3 нче рәсем. Мәдәни мирас объекты ягына төньяк-көнчыгышка таба күренеш. Керү уемының аркалы куышлары һәм ялган тәрәзәләр

3.	Түбә, аның конструкциясе, конфигурациясе, түбә япмасының характеры, главканың тарихи силуэт характеристикалары, шул исәптән түбә очында һәм тәре асты алмасында биеклек билгеләре.	4 нче рәсем. Түбә. Түбә япмасы. Часовня гөмбәзе (башлык)
4.	Часовня фасадларының композицион чишелеше һәм архитектур-сәнгати бизәлеше, урнашуын, үлчәмен, формасын да кертеп, ишек өстендә тәре рәвешендәге өске өлеше булган аркалы куышның керү уемын бизәү, тәрәзә уемнарын һәм часовняның барлык кырыйларын аркалы куышлар белән бизәү; кырыйларның аскы өлешен эчкә таба түгәрәкләнгән турыпочмаклы куышлар белән бизәү, диварларның киң кырлары өстендә кильсыман төгәлләүләр, җәяле фронтоннар, часовня күләменең кыек почмаклары өстендә розеткалы аттик стенасының турыпочмаклы бизәлгән куышлары, диварларның киң кырыйлары буйлап часовняның профильле кәрнизен беркетүче профильле яссы капительле пилястралар; цокольнең аскы кырын кирпеч валик белән бизәү.	5 нче рәсем. Көньяк-көнбатышка күренеш. Керү уемының аркалы куышлары һәм ялган тәрәзәләр

		 6 нчы рәсем. Часовня күләменең кырыйларының аскы өлешен бизәү элементлары-почмаклары эчкә түгәрәкләнгән турыпочмаклы куышлар 7 нче рәсем. Часовня күләменең кыек почмаклары өстендә розеткалары булган аттик стенасының турыпочмаклы бизәлгән куышлары

		8 нче рәсем. Бизәү элементлары-диварларның киң кырлары өстендә кильсыман төгәлләүләр. уклы фронтоннар. профильле яссы капительле пилястралар
5.	Фасад өслеген бизәү материалы: кәрнизне ак таштан бизәгән штукатурланмаган кирпеч, нигезнең киң кырыйлары өстендә аттик стенада җәяле фронтон, аттик стенасы нигезенең кыек почмаклары өстендә розеткалы турыпочмаклы куышлар, капительле пилястр, ишек өстендә тәре рәвешендә өске ягы, аркалы куышлар, керү уемнары һәм тәрәзә уемнары ак таштан рамланган.	9 нчы рәсем. Көньяк-көнбатышка күренеш. Керү һәм тәрәзә уемнарының аркалы куышлары

6.	Капиталь диварлар, аларның конструкцияләре һәм материалы. Фасадларның колористик чишелеше (кызыл кирпеч, ак таш).	 10 нчы рәсем. Фасад өслеген ак таш белән бизәлгән штукатурланмаган кирпеч белән бизәү 11 нче рәсем. Капиталь диварлар
7.	Ишек һәм тәрәзә уемнарының урнашу урыны. Ишек һәм тәрәзә уемнарының столяр тутыру материалы.	 12 нче рәсем. Ишек һәм тәрәзә уемнарының урнашу урыны

		 13 нче рәсем. Тәреле аркалы куыш белән бизәлгән керү урыны 14 нче рәсем. Тәрәзә куышына төньяк-көнбатыш юнәлештә күренеш

8.	Капиталь диварлар чикләрендәге часовня интерьерларының пространство-планлаштыру структурасы.	 15 нче рәсем. Төньяк-көнчыгыш юнәлештәге күренеш
9.	Интерьерның архитектур-сәнгати бизәлеше: гөмбәзле түшәм, аркалы тәрәзә куышлары, тәрәзә куышлары өстендә ай рәвешендәге кашлар.	 16 нчы рәсем. Керү аркасына көньяк-көнбатыш юнәлештә күренеш

		 17 нче рәсем. Часовняның гөмбәзле түшәменә күренеш